

УДК 712:72+330.3

ІНТЕГРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ ТА ПІДХОДІВ В РЕКОНСТРУКЦІЮ ІСТОРИЧНИХ КВАРТАЛІВ МІСТА ДНІПРО

Семенов О. В.¹, магістрант, Товстик Т. М.², доц.,

Полюшкін С. С.³, канд. наук держ. упр., доц.

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Українського державного університету науки і технологій

¹ 4workolegsemenovmail@gmail.com, ² tovstyk.tamara@pdaba.edu.ua,

³ poliushkin.serhii@pdaba.edu.ua

Постановка проблеми. Місто Дніпро є базовим для низки підприємств, які формують потребу у постійному вдосконаленні міського середовища з метою покращення умов для бізнесу та формування сприятливого інвестиційного клімату. Актуальним для їх функціонування є постійний розвиток комфортного та функціонального міського простору. Одним із напрямів реалізації цієї потреби є реконструкція історичного центру міста. Він має значний потенціал для трансформації у сучасний урбаністичний осередок, що поєднує історичну цінність та інноваційні підходи до розвитку міського простору. Це сприятиме підвищенню якості життя, що є важливою умовою для міграції нових мешканців, зокрема висококваліфікованих спеціалістів. Тому реконструкція історичних кварталів є важливим чинником соціально-економічного розвитку міста, його конкурентоспроможності.

Мета дослідження. Виявлення сучасних тенденцій з реконструкції історичного середовища, з акцентом на інноваційні підходи, що ґрунтуватимуться на вимогах сучасного урбанізму. Особлива увага приділяється обґрунтуванню економічної доцільності реконструкції історичних кварталів міста, як важливого інструменту стимулювання інвестиційної привабливості та покращення якості міського середовища.

Результати дослідження. На сучасному етапі розвитку реконструкція міських просторів розглядається як інструмент соціального та економічного відродження міст. Однією з тенденцій є реконструкція занедбаних міських кварталів. Втілена у міській кварталній забудові, вона є ефективною у підвищенні вартості нерухомості, стимуляції розвитку малого та середнього бізнесу та соціальної взаємодії. Оновлене середовище стає магнітом для нових мешканців та інвесторів, що збільшує капіталізацію міських територій. У світовій практиці сформувався тренд так званих «культурних підприємств» – фізичних осіб або компаній, які інвестують у розвиток міського простору з фокусом не лише на економічну вигоду, але й на культурну та соціальну складові. Такі залучають значні інвестиції та враховують ефект мультиплікації від реконструкції (розвиток малого та середнього бізнесу, зростання туристичної привабливості), що забезпечує довгострокову конкурентоспроможність як таких проєктів, так і міста загалом. Ці проєкти надають можливість місту вирішити такі питання: створення нових робочих місць, підвищення рівня комфорту, тощо. Для реконструкції кварталів міста Дніпро доцільним є впровадження стратегій, що вже довели свою результативність. Їх слід адаптувати враховуючи місцеву соціальну структуру, економічні реалії та специфіку забудови. Серед них варто виокремити:

- **Знесення нетрів та несанкціонованих малих споруд.** Внутрішньо кварталні простори захащені гаражами, сараями та іншими спорудами, які не мають архітектурної чи функціональної цінності. Вони погіршують простір та блокують можливість створення якісного середовища. Демонтаж цих об'єктів вивільнить території, які можна використати як місця спільного користування.
- **Створення місць-атракторів.** Ключовим чинником для міського середовища є атрактори — місця, які стимулюють громадське життя, сприяють відпочинку та культурній взаємодії. Це малі громадські простори, творчі хаби, сквери з елементами

сучасного дизайну, дитячі та спортивні майданчики, МАФи та тимчасові споруди. Вони повертають людей у реконструйовані простори.

- **Підвищення транспортної доступності.** Квартали повинні бути зручними для пішоходів, велосипедистів та користувачів громадського транспорту. Однією з проблем Дніпра є автоцентричність інфраструктури, що створює бар'єри для ефективної соціальної взаємодії та пересування містом. Важливо розвивати альтернативні види транспорту, розширювати мережу громадського транспорту.
- **Створення інклюзивного середовища.** Одним із ключових принципів сучасного міського розвитку є інклюзія — забезпечення рівного доступу до всіх елементів міського простору для маломобільних груп населення.
- **Ущільнення забудови.** У деяких випадках доцільним є ущільнення історичної забудови — зведення нових об'єктів на вільних територіях. Ущільнення доцільне лише за умови збереження балансу між щільністю, комфортом та безпекою.
- **Розбудова зелених зон.** Озеленення – важливий чинник мікроклімату та психологічного комфорту мешканців. Його розвиток включає лінійні насадження вздовж вулиць (дерева, кущі, вертикальне озеленення), та створення міні-скверів, зелених дворів, «зелених коридорів» між кварталами. Це актуально й для історичних частин міста, де зелень допомагає зняти напругу.
- **Модернізація інженерної інфраструктури та її обслуговування.** Історичні квартали мають застарілу інженерну інфраструктуру. Реконструкція без оновлення системи керування цими системами є короткостроковим рішенням. Важливим кроком стане запровадження сучасних підходів до її обслуговування, зокрема через делегування відповідальності приватному сектору.
- **Освітлення вулиць як фактор безпеки.** Створення сучасних систем освітлення позитивно впливає на сприйняття простору, створює відчуття безпеки для прогулянок, бізнесу тощо.
- **Відхід від великих торговельних центрів на користь малого та середнього бізнесу.** Зараз великі торговельні центри втрачають свою рентабельність, зокрема через конкуренцію з онлайн-торгівлею. Натомість, малий та середній бізнес розташований в межах кварталів створює більш живий та економічно гнучкий простір.

Висновки. Дніпро має багатий історичний спадок, який потребує реконструкції, та значний потенціал для покращення свого економічного становища шляхом формування комфортного та привабливого міського середовища. Перераховані підходи нададуть змогу не лише відродити старі квартали, а й збільшити їх соціальну та економічну цінність, це сприятиме притоку інвестиційного капіталу та людей в місто.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Parker M. The Culturepreneur : How High Performance Leaders Craft Culture as Competitive Advantage. Paperback. 2021.
2. The Story of Urban Renewal. Pittsburgh Post-Gazette. 2000. May 21. URL: <http://www.post-gazette.com/businessnews/20000521eastliberty1.asp>